

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)
Mw. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
19 augustus 2019
Kenmerk
TFI/U201900652
Telefoon
070 373 8393
Bijlage(n)
1

Onderwerp

knelpunten bij toepassing artikel 220f, tweede lid, Gemeentewet

Geachte mevrouw Ollongren,

Op 29 april 2019 heeft u de vragen van de leden Omtzigt en Van der Molen over betere richtlijnen voor een lager maatschappelijk ozb-tarief voor bijvoorbeeld sportverenigingen en buurthuizen beantwoord (*Aanhangsel Handelingen II* 2018/19, 2465). U heeft daarbij aangegeven dat de VNG de knelpunten inventariseert die gemeenten ervaren als zij de bepaling toepassen waarmee een lager ozb-tarief ingesteld kan worden voor sportaccommodaties, dorpshuizen en andere instellingen met een maatschappelijk belang (artikel 220f, tweede lid, van de Gemeentewet). Deze bepaling is per 1 januari 2019 aan de Gemeentewet toegevoegd als gevolg van een amendement van het Tweede Kamerlid Omtzigt c.s..

Een inventarisatie van ervaren knelpunten kunnen wij u niet geven. De VNG ontraadt gemeenten immers om de tariefdifferentiatie van artikel 220f, tweede lid toe te passen. Dat doen wij vooral vanwege de onduidelijkheid over de interpretatie en de reikwijdte van het wetsartikel. Het is daarnaast niet duidelijk wat de (financiële) gevolgen zijn van toepassing van deze tariefdifferentiatie. Ook zijn er vraagtekens bij de uitvoerbaarheid van de maatregel. Zo zullen de huidige computersystemen van gemeenten niet toegerust zijn om aan niet-woningen een woning-tarief te koppelen.

In onze brief van 21 december 2018 met kenmerk TFI/U201801185 en de daarbij behorende bijlage hebben wij al uiteengezet wat ons inziens de knelpunten zijn. Volledigheidshalve voegen wij deze bijlage nogmaals bij deze brief. In aanvulling hierop verwijzen wij naar het artikel in het Belastingblad¹ waarin prof. dr. J A. Monsma ingaat op de beleidsmatige en juridische aspecten van

¹ Belastingblad 2018/452

de wettekst en waarin hij concludeert dat de wettekst geen deugdelijke basis vormt voor wat de indieners van het amendement hebben beoogd te bereiken.

Eind maart hebben wij in een overleg met uw ministerie geconcludeerd dat er een wetswijziging nodig is om te bereiken wat met artikel 220f, tweede lid is beoogd. Wij verzoeken u ons te laten weten hoe en wanneer u dit wilt bewerkstelligen. Vanzelfsprekend denken wij graag met u mee over een oplossing.

Wij vertrouwen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur

Bijlage: Wetstechnische bezwaren betreffende artikel 220f Gemeentewet

BIJLAGE

Wetstechnische bezwaren betreffende artikel 220f Gemeentewet

Hoofdvraag:

- Voldoet de regeling aan de algemene eisen die aan wetgeving worden gesteld?
 - o Is de regeling rechtmatig, dat wil zeggen in overeenstemming met de algemene rechtsbeginselen, zoals het gelijkheidsbeginsel, mede gelet op het objectieve karakter van de OZB?
 - o Is de regeling voldoende duidelijk? Geldt zij voor alle sportaccommodaties? Wat zijn dorpshuizen? Welke sociaal belang behartigende instellingen kunnen allemaal onder de regeling vallen?
 - o Is de regeling doelmatig? Kan met een subsidie niet eenvoudiger een door de gemeente gewenst resultaat worden bereikt?
 - o Is de regeling uitvoerbaar, gelet op de vele mogelijkheden die blijkens de toelichting bestaan?

Aanvullende vragen:

- De wettekst spreekt van sportaccommodaties. Dit kunnen ook commerciële sportclubs, zoals voetbalstadions en fitnessclubs, zijn. Volgens de toelichting kan de gemeente het woningtarief beperken tot enkel niet-commerciële sportclubs. De wettekst biedt deze mogelijkheid echter niet.
- De toelichting spreekt over 'dorpshuizen'. Niet duidelijk is wat daaronder moet worden verstaan. Kan een café daar ook onder vallen? Mag de gemeente dit zelf bepalen? En is onderscheid in strijd met het gelijkheidsbeginsel?
- De mogelijkheid voor SBBI's en ANBI's is beperkt tot onroerende zaken die in eigendom of bezit zijn van die instellingen. Voor dit soort instellingen die van een onroerende zaak het genot krachtens beperkt recht hebben of deze onroerende zaak krachtens persoonlijk recht gebruiken geldt deze mogelijkheid kennelijk niet. Is dat zo bedoeld?¹
- Ook overheidsorganen (de Staat, provincies, gemeenten en waterschappen zijn ANBI's. Vallen die ook onder de regeling?
- Moet op alle genoemde instellingen hetzelfde regime worden toegepast of is het mogelijk een onderscheid te maken naar soort instelling? Volgens de wettekst mag dit niet, volgens de toelichting mag dit wel. Hoe verhoudt dit zich tot de rechtsgrond en het objectieve karakter van de OZB en tot het gelijkheidsbeginsel?
- Uit de toelichting blijkt dat gemeenten de ruimte hebben om zelf de afweging te maken welk tarief zij voor sportverenigingen, dorpshuizen, andere sociaal belang behartigende instellingen en goede doelen passend achten. Betekent dit dat sportverenigingen wel en muziekverenigingen niet onder het afwijkende regime kunnen vallen?

¹ De OZB wordt geheven van degenen die de onroerende zaak krachtens eigendom, bezit of beperkt recht of persoonlijk recht gebruiken (gebruikersbelasting), dan wel van daarvan het genot hebben krachtens eigendom, bezit of beperkt recht (eigenarenbelasting).

- Volgens de toelichting zijn gemeenten vrij om aanvullende voorwaarden te stellen voor toepassing van het tarief voor woningen, zoals dat het moet gaan om sportaccommodaties van niet-commerciële sportclubs, of dat het moet gaan om algemeen nut beogende instellingen anders dan de gemeente zelf. Hoe ver kunnen gemeenten gaan met het stellen van aanvullende voorwaarden gelet op de rechtsgrond en het objectieve karakter van de OZB?
- De toelichting lijkt voor aan te wijzen instellingen de volgende tariefkeuzes mogelijk te maken:

In rekening te brengen aan de eigenaar van de onroerende zaak:
 eigenarentarief niet-woning
 eigenarentarief woning
 eigenarentarief woning
 geen tarief
 eigenarentarief woning
 eigenarentarief niet-woning

In rekening te brengen aan de gebruiker van de onroerende zaak:
 gebruikerstarief niet-woning
 eigenarentarief woning
 geen tarief
 eigenarentarief woning
 gebruikerstarief niet-woning
 eigenarentarief woning

Zijn deze differentiaties inderdaad mogelijk? En is dan ook nog een verschillende toepassing naar soort instelling mogelijk?